

En beretning fra to Rejseholdskonsulenter

Af Herdis Bergmann og Lisa Sørensen, konsulenter tilknyttet Rejseholdet.

To konsulenter fortæller her om en opgave med en voldsom beboer, som de skulle løse for Rejseholdet - Vidensteamets landsdækkende konsulenttjeneste.

Opgaven

Vi blev kontaktet af Rejseholdets sekretariat og forespurgt, om vi kunne løse en opgave. Personalet på en institution for psykisk og fysisk udviklingshæmmede havde fået en ny beboer. De oplevede, at denne nye beboer havde en markant anderledes adfærd end de øvrige beboere. Det var vanskeligt for dem at trække grænser over for den nye beboer, og det var vanskeligt at stoppe hans voldsomme adfærd.

Resultatet blev at personalet ofte kom i situationer, hvor magtanvendelse var den eneste mulighed. Og det skete undertiden flere gange om ugen. Personalet var uvante med så ofte – og overfor den samme beboer – at bruge magtanvendelse, så der var opstået en række spørgsmål, så som:

- Handler vi korrekt?
- Kan vi gøre noget andet?
- Hvordan ændrer vi på tingene?
- Hvordan kan vi undgå at bruge magtanvendelse ?
- Hvordan sikrer vi, at magtanvendelse ikke bliver en vane ?

Supervision som udgangspunkt

Udgangspunktet for vores samtale med ledelsen var, at personalet havde brug for supervision. Efterhånden som vi fik belyst problemstillingerne, aftalte vi med ledelsen, at personalet fik et mindre kursusforløb, nemlig 2 x 4 timer. Kurset blev holdt på institutionen på personaledage, hvor der ikke var nogle beboere hjemme.

Indholdet af kurset var først og fremmest at afklare, hvorledes personalet samlet og enkeltvis opfattede problemstillingen. Dernæst præsenterede vi værktøjer og tankegange, der er hentet fra psykodynamiske teorier om grænser, grænseoverskridelse og den krænkelser det kan medføre.

Vores udgangspunkt var, at det ville være brugbart for personalet at få nogle praktiske redskaber, der også kunne anvendes overfor kollegaer, så der bliver en dobbelt effekt, nemlig både som kollegastøtte og overfor den enkelte.

Frem med personalets ressourcer

Vi mødte en personalegruppe, der var godt sammentømrede og som havde mange ressourcer. Personalet var enige i vores betragtninger, og de var blevet nervøse for, at det blev ”hverdag” for dem at bruge magtanvendelse, og at de holdt op med at se det som en nødløsning.

Allerede efter gennemgang og træning af de første værktøjer opstod der hos personalet et behov for fælles refleksioner. Og der blev med det samme etableret en mulighed for, at alle reflekterede over nye anvendelsesmuligheder og gav udtryk for deres overvejelser i forhold til en specifik episode med beboeren. Refleksionen udviklede sig til at gælde, ikke bare den tidligere omtalte beboer, men også andre beboere med grænseoverskridende/voldelig adfærd.

Nye værktøjer

Øvelserne gav nye handlemuligheder og åbnede op for andre tiltag i hverdagen, der kan være med til at undgå hyppig magtanvendelse. Personalet har nu nogle værktøjer og modeller, som kan bruges i hverdagens udvikling af pædagogisk praksis og bearbejdning af følelser. Personalet fandt ressourcer i deres eget reflekterende team og lysten til kollegialt at støtte hinanden.